

TMMOB HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI HKMOBİS PROJESİ

HKMO 39. Dönem Yönetim Kurulu¹, KEY İnt. Hizm.Ltd. Şti²

¹TMMOB Harita ve Kadastro Müh. Odası, Ankara, hkmo@hkmo.org.tr

²Key İnt. Hizm. Ltd. Şti, Ankara, bilgi@key.gen.tr

ÖZET

Bu bildiride, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası'nın (HKMO) Bilgi Sistemi Projesi (HKMOBİS) anlatılmaktadır.

HKMOBİS, HKMO'nun birimlerinde halen bir bölümü bilgisayar ortamında bir bölümü kağıt vb. altlıklarda yürütülen işlerini ortak bir veritabanında kapsayacak bir projedir. HKMOBİS için internet üzerinde çalışmak üzere ilişkisel tabanlı ve tek sicil mantıklı güncellenebilir, geliştirilebilir ve yenilenebilir bir veritabanı tasarlanmaktadır. Hizmetlerin yürütüleceği uygulama yazılımlarının kurgulanması, üretilmesi, uygulanması ve ilgililerin eğitilmesi işleri HKMO sorumluları yürütücülüğünde ve Key İnternet Hizmetleri Ltd. Şti. yükleniciliğinde "özgür yazılım" platformlarında yapılandırılmıştır.

Anahtar Sözcükler: HKMO, CBS, geliştirilebilir, sürdürülebilir.

CHAMBER OF SURVEYING ENGINEERS INFORMATION SYSTEM

ABSTRACT

This paper describes and presents the information system project (HKMOBİS) which is carried out by Union of Chambers of Turkish Engineers and Architects (TMMOB) Chamber of Surveying Engineers.

HKMOBİS is a project which covers and gathers together the works of hkmo's units, some digitally stored in computers others still paper based, over a common database. a relational database, with sense of particular registration, which will be used over the internet and can be updated, developed and renewed will be designed for HKMOBİS. The editing, production and application of the software programs which will be used for service purposes and the training regarding this project was carried out by hkmo and the contractor "KEY internet hizmetleri ltd. şti. " under the "free software" platform.

Keywords : HKMO, GIS, developable, sustainable

*Metnin bu bölümünde **ABSTRACT** ana başlığı altında bildirinin İngilizce özetini yer alacaktır. Bu bölümün ana başlığı (**ÖZET**), 11 punto, koyu ve büyük harfler kullanılarak yazılacaktır. Bildirinin İngilizce başlığı ise 10 punto, koyu ve büyük harfler kullanılarak yazılacaktır.*

Keywords: Bu bölümde çalışmaya ilişkin anahtar sözcüklerin İngilizce karşılıkları yer alacaktır.

1. GİRİŞ

HKMO, TMMOB Yasası ve HKMO Ana Yönetmeliği çerçevesinde çalışmalarını sürdüren kamu kurumu niteliğinde demokratik mesleki kitle örgütüdür. HKMOBİS kapsamında, HKMO merkezi ile Türkiye genelindeki 10 adet şubesi ve 160 adet il ve ilçe temsilciliğinin halen bir bölümü bilgisayar ortamında bir bölümü kağıt, ajanda vb. altlıklarda yürütülen, üye ve serbest harita ve kadastro mühendislik müşavirlik büroları (SHKMMB) bilgileri yönetimi, mesleki denetim, kurullar, komisyonlar, yargı süreçleri izlencesi, arşiv, kütüphane, süreli yayın yönetimi gibi temel uygulamalar ile bu uygulamalara zemin hazırlamak anlamında ve örgütsel işleyişi yürütmek bakımından kasa defteri ve bütçe-ödenek, evrak yönetimi, demirbaş kullanımı ile her türlü istatistik, raporlama, grafikleme, etiketleme ve postalama vb. büro uygulamaları yürütülmektedir.

HKMO, içinde bulunulan çağın durum tespitini yapmış ve sadece büro işlerini değişik donanımlar ve yazılımlar kullanarak parça parça çözümlemenin HKMO'nun geçmişinin bellek altına alınmasında ve gelecekteki işleyişinde yeterli olmayacağını görmüştür. HKMO, bilgi sistemi tasarım çalışmalarına başlamış ve hem araştırmalarda bulunmuş hem de örgüt içi yazılı görüş alışverişi yapmıştır. Sonuçta, 39. Dönem Yönetim Kurulu, "her türlü uygulama ve işlem için sahibi ve/veya kullanıcısı olduğu verilerin anında ve tek sicil mantığında kullanılabilmesini sağlayacak, yöneticiler için kaynak yönetiminde, etkinlik ve kararlarda güncel bilgi desteği sunacak, ayrıca, HKMO'nun hukuksal işleyişine göre bütün işlemlerini koşullayarak; hizmet üretimini örgüt genelinde standardize edecek ve bütün verilerinin numarataj, koordinat

vb. konumsal ilişkilere açık olarak yapılandırılmasıyla Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) işleyişini hedefleyecek” bir proje tasarlamıştır.

1.1 Projemizin Doğuş Öyküsü

HKMO, üstbirliği olan TMMOB ve TMMOB'ye bağlı diğer odalar, 1990'lı yıllardan beri sürekli artan bir ivme ile otomasyon adı altında ardından yönetim bilgi sistemi kapsamında çözüm arayışlarında bulunmaktadır.

1996 yılında başlatılan bir dizi resmi yazışma ile tüm TMMOB bileşenlerinin merkez ve diğer birimlerini ortak bir veritabanında buluşturacak bir çalışma ortaya atılmış ancak ne yazık ki bu çabalar sonuçsuz kalmıştır.

HKMO, bu süreçte, üyelerinin ve SHKMMB'lerin özlük bilgilerini içeren ve resmi işlemler için gerekli matbu belgelerin düzenlenmesini sağlayan bilgisayar yazılımları ile rutin büro işlerine yönelik çözümler uygulamıştır. (HKMO rapor, 1994)

Büro işlerini değişik donanımlar ve yazılımlar kullanarak parça parça çözümlemenin HKMO'nun geçmişinin bellek altına alınmasında ve gelecekteki işleyişinde yeterli olmayacağı görülmüştür. Bilgi sistemleri alanında yerel, ulusal ve uluslararası pek çok etkinlik düzenlemiş olan ve başta ilk Bilimsel ve Teknik Kurultayında Bilgi Sistemleri konusundaki bildiriler ile olmak üzere tüm etkinliklerinde bilgi sistemleri konusunda bir paylaşım platformu yaratmaya çalışan ve böylece tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de CBS alanında mesleki mutlak varlığını kamu yararı çerçevesinde ortaya koyan HKMO, çözüm arayışlarını gün geçtikçe bütünlük bir veritabanı hedefine çevirmiştir.

1.2 Projemizin Başlangıcı

HKMOBİS konusunda, öncelikle Bilgi Sistemi tasarım çalışmalarına başlanmış ve hem araştırmalarda bulunulmuş hem de örgüt içi yazılı görüş alışverişi yapılmıştır. (HKMO evrak, 2002-2004)

Değerlendirmeler sürecinde TMMOB bileşeni Odalarındaki iş sistematığı ve bilişim altyapısı da incelenmeye çalışılmıştır. Özellikle ekonomik gücü yüksek bulunan Odaların çalışma mekanlarında yerinde incelemeler yapılmıştır. İki yılı aşan bir sürece yayılan yazışmalar ve incelemeler, süreklilik gösterecek biçimde arşivlenmiş ve sonuç kararları alınmadan önce tüm bilgiler gözden geçirilmiştir.

Yapılan ön araştırmaların ardından, bütün iş ve işlemleri kapsayacak nitelikte bir çalışma için, öncelikle, HKMO'nun yönetsel yapısı, ekonomik durumu ve çalışanların bilişime yatkınlık derecesi gibi unsurlar ışığında uygulama biçimi ile veritabanı mimarisi seçimi değerlendirmeye alınmıştır. Sonuçta uygulamanın özel sektör yükleniciliğinde yaptırılabilmesi ve veritabanı için en uygun çözümün internet tabanlı bir sistem geliştirilmesi olduğu kararlaştırılmıştır. İnternet teknolojisinin gelişme hızı ve sorunların giderilmesinde ortaya çıkan uluslararası ve ulusal girişimler, bu uygulamada seçim destekleyeni olmuştur. (ALKİŞ vd, 2003)

Bu aşamadan sonra Yönetim Kurulumuz, iki üye ve bir teknik görevliden oluşan proje yürütme sorumlularını belirlemiş ve teklif duyurusu, sözleşme ve teknik şartname hazırlanmıştır. Şartnamede, sistemin anahtar teslim yaptırılacak olması nedeniyle HKMO çıkarlarını koruyacak hükümlere özel önem verilmiş bununla birlikte temel ilkeleri içeren olabildiğince yalın metinler üretilmeye çalışılmıştır. HKMOBİS, benzer iş bitirmeleri bulunan ve Ziraat Mühendisleri Odası için HKMOBİS'in öncülü durumunda bir proje yürütmekte olan KEY İnt. Hizm. Ltd. Şti. yükleniciliğinde 15 Eylül 2004 tarihinde yapılandırılmaya başlatılmıştır.

2. HKMOBİS KATILIMCILARI VE BİLEŞENLERİ

2.1 Yönetim, Üyeler ve Çalışanlar

HKMOBİS, kurulum aşamasında, HKMO Merkez ve Şube Yönetimleri, ilgili komisyonlarda görevli üyeler ve HKMO çalışanları işbirliğinde kurgulanmıştır. Yönetimler, her aşamada, ağırlıklı olarak sistemin yönetsel ve ekonomik durumu ile hukuksal işlerliği çerçevesindeki kararlarda ve yönlendirmelerde bulunmaktadır. Mesleki Uygulama, Örgütlenme ve Yasal Temeller Sürekli Teknik Bilimsel Komisyonu, Arazi Bilgi Sistemleri ve Veri Standartları Sürekli Teknik Bilimsel Komisyonu ve Şube Komisyonları gibi kurullarındaki üyelerden yazışmalar yoluyla görüşler derlenmektedir. Aralarında yine üyelerimizin de bulunduğu profesyonel çalışanlarımız da yazılımın sistem analizi kısmından ürün geliştirme evrelerine kadar sürekli ve etkin katılım sağlamaktadırlar.

2.2 Yöntem

HKMOBİS, anahtar teslim proje niteliğinde kurgulanmıştır. Bilgi sistemi projelerinde anahtar teslim projelerin önemli bir bölümünün başarılı bulunmadığı bilinmektedir. Başarısız sonuçlara uğramamak için Yönetim Kurulu adına yetkili bir yürütücü üye ile kendisine karşı görevli bir teknik çalışan, HKMO adına tüm işlemlere müdahil olmak üzere görevlendirilmiştir. HKMOBİS için yoğun emeklerle mevcut durum ve iş akışı irdeleme raporları hazırlanmıştır. Ayrıca, ilk işlem gününden başlayarak özellikle veritabanı tablolarının ve arayüzlerinin tasarımlarında kullanıcılara danışılarak kararlar alınmakta ve yapısal geliştirmelerde de geri beslemeler değerlendirilmektedir.

HKMOBİS için ilk tasarım ve geliştirme sürecini ortaya koyacak ve gerektiği anda başvurulabilecek biçimde bir arşiv oluşturulabilmesi bakımından her tür yazışma digital ortamda yürütülmektedir.

HKMOBİS, internet tabanlı yapılandırılmıştır. Giriş bölümünde anılan değerlendirmelerde; örgütün kapsamlı içerik ve bilgi kullanımı sağlayan ancak ekonomik yapı ve çalışan profili gereğince kolay geliştirilip değiştirilebilen bir veritabanı kullanımı isteği, replikasyona dayalı da olsa dağıtık veritabanları ile çözülmesi zor bulunmuştur. Ayrıca HKMO tüzel kişiliğinin hukuksal durumu da merkezi veritabanı seçimini ve bu seçimin güncelleme ve sürdürme yolları arasında da internet kullanımını ön plana çıkarmıştır. İnternet kullanımında ülkemizde yaşanan aksaklıklar bu aşamada bir olumsuzluk olarak öne çıkmıştır. Ancak bu olumsuzluk karşısında; dünyada ve ülkemizde internet teknolojileri için yapılan yatırımların gittikçe artış gösterdiği de değerlendirilmektedir. (URL 1, URL 2)

İnternet teknolojilerinde kurumsal olarak destekleyici ve öncü rol üstlenilmesi de uzun erimli bir kamu yatırımı olarak görülmüştür. Ayrıca, internet tabanlı veritabanı kullanımı, iletişim maliyetlerinde sağlayacağı azalma, modüler kolay geliştirilebilirlik, kolay yönetilebilirlik, kolay yedeklenebilirlik, kolay aynalabilirlik, işletim sistemi vb. kullanıcı donanım yazılım farklılıklarına uygunluk açılarından da uygun seçim olarak öne çıkmıştır.

2.3 Donanımlar ve Yazılımlar

HKMOBİS, seçilen mimari dolayısıyla kullanıcılar bakımından özel veya olağanüstü özellikli donanımlar aramayan bir yapıdadır. Halen sürekli HKMOBİS kullanıcılarına sorunsuz hizmet veren iki ayrı PC için karşılaştırmalı bilgiler tablo 1' de gösterilmiştir.

	<i>Merkez PC 2</i>	<i>Merkez PC 7</i>
CPU	P2 Processon	P4 2.8 GHZ Fanlı
Anakart	A AS 97127 FSUS	Intel Pro7100
Harddisk	6 GB	40 GB
RAM	64 DDR	256 DDR
Ekran Kartı	3D TRIO V2 61.06	Intel Graphics Cont.
Monitör	Spectrum 15"	IBM E.74 St. 17"
<i>İşletim Sistemi</i>	<i>Windows 98</i>	<i>Windows XP</i>

Tablo 1: HKMOBİS'in sorunsuz kullanıldığı iki bilgisayarın özellikleri

Sunucu donanımı üzerinde koştan sunucu servis yazılımları aşağıda belirtilmiştir.

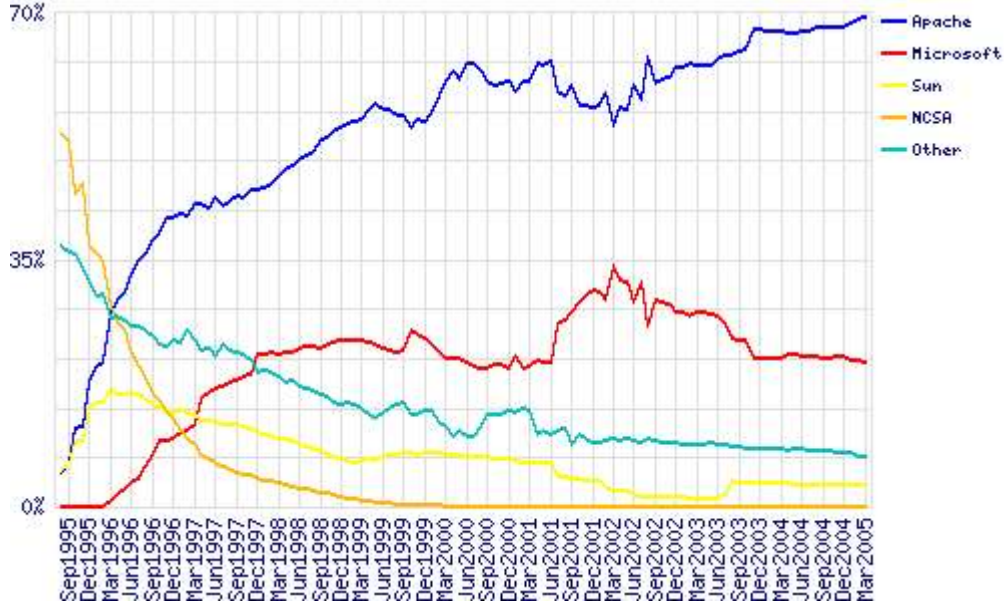
İşletim Sistemi : LINUX (FEDORA CORE 3 DAĞITIMI)
 Web Sunucusu : APACHE
 Sayfa İşlemcisi Betik Dili : PHP
 Veritabanı Sunucusu : MYSQL

HKMOBİS, tüm bileşenleri ve tablolarıyla tek bir fiziki sunucu donanımında ve tek bir veritabanı sunucusu üzerinde yer almaktadır. Bunun temel nedeni esnek bir veritabanı yönetimi hedeflenmiş olmasıdır. Burada esneklikten kastedilen HMOBİS'in geliştirilebilir, genişleyebilir bir şekilde modüler yapıya uygunluğudur. Veritabanı sunucusu, şu an internette en yaygın ve en hızlı veritabanı sunucusu olan MYSQL'dir. MYSQL, çok kanallı, çok kullanılcılı, hızlı ve sağlam (robust) bir veritabanı yönetim sistemidir.

Tek bir veritabanı sunucusu sayesinde aynı HKMOBİS kullanıcılarının farklı modüllere ait veritabanlarına farklı düzeyde yetki ile erişmesi sağlanabilmektedir. Böylelikle kullanıcı yetkileri veritabanları açısından yatay, aynı veritabanı tabloları açısından dikey biçimde yönetilebilmektedir. Sonuçta HKMOBİS veritabanı güvenliği en üst düzeyde

sağlanmaktadır. Veritabanı yanı sıra hazırlanan uygulama yazılımları da bir bütün olarak sunucu bilgisayar ile kullanıcı bilgisayarları arasında 128 bit şifrelenmiş kanal üzerinde çalışacağı için güvenlik ihtiyacını karşılanabilmektedir.

HKMOBİS yazılım ve veritabanı konusunda yapılan tüm seçimler, büyük sermayeli uluslararası kuruluşların bilinen lisans ve telif haklarıyla korunan ürünleri yerine “özgür yazılım” hareketinde yer edinmiş ve bilişim çevrelerince akademik ve pratik açılardan da kabul edilmekte olan ürünlerden seçilmiştir. Örneğin, tercih edilen APACHE sunucu, web sunucu kullanım oranları bakımından yaygın kullanım bulmaktadır. (şekil 1 ve tablo 2)

Total Sites Across All Domains August 1995 - March 2005

Şekil 1: Dünya geneli web sunucu kullanım grafiği (URL 3)

Top Developers					
Developer	February 2005	Percent	March 2005	Percent	Change
Apache	40681140	68.83	41819229	69.19	0.36
Microsoft	12322111	20.85	12420068	20.55	-0.30
Sun	1835718	3.11	1836275	3.04	-0.07
Zeus	618599	1.05	610819	1.01	-0.04

Tablo 2: Dünya geneli web sunucu kullanım tablosu (URL 3)

HKMO, yazılım ve veritabanı seçimleriyle TMMOB Bilişim Komisyonlarında genel kabul gören “özgür yazılım ürünlerinin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması” ilkesini yavaş yavaş uygulamaya geçirmektedir.

2. HKMOBİS ÇALIŞMALARI

2.1 Yazılım Geliştirme Çalışmaları

HKMOBİS, değerlendirmelerin ardından alınan kararlar sonucunda 15 Eylül 2004 tarihinde bağtlanan sözleşmeyle yapılandırılmaya başlanmıştır. Öncelikle, proje iki temel eksene ayrılmıştır. Bu ayrım, gereksinim öncelikleri çerçevesinde, rutin büro işlerinin değişik altlıklardan ve/veya ortamlardan ortak bir platforma (Oda Otomasyonu) taşınması daha sonra da HKMO'nun kullanageldiği web sayfalarının daha kolay yönetilebilir ve zenginleştirilebilir bir yapıya (Portal) dönüştürülmesi biçimindedir.

HKMOBİS kapsamındaki bileşenler, aşağıda listelenmiştir. (Tablo 3)

Üye Bilgileri Yönetimi	Ulusal/Uluslararası Üye Olunan Kuruluşlar
SHKMMB Bilgileri Yönetimi	Kurul
Mesleki Denetim	Komisyon
Kasa Defteri ve Bütçe-Ödenek	Eğitim
Öğrenci/Yabancı Üye	Oda Tüzesi
Aidat	Yargı Süreçleri Takip
İletişim (adres, telefon, faks, e-posta, web) Rehberi	Çalışanların Sicilleri
İstatistik, Raporlama, Grafikleme, Etiketleme ve Postalama	Bütün uygulamalarla ilgili personel eğitimleri
Parola (Yetki)	Arşiv ve Yedekleme
Evrak Yönetimi	Kütüphane
Demirbaş Kayıt	İnternet Sitesi (portal)

Tablo 3: HKMOBİS kapsamındaki işlemler

HKMOBİS yazılımlarının kodlama ve arayüz oluşturma işlemleri, HKMO'nun tüzeleri, mevcut durum ve iş akışı irdelemelerinin ardından projeye bakış konusunda yüklenici firma ile kesin görüşbirliği oluştuktan sonra, Ekim 2004 sonunda başlatılmıştır. Yazılım geliştirmenin ilk aşamasında; KEY İnternet Hizmetleri Ltd. Şti. tarafından sergilenen hız ve profesyonellik sayesinde, projenin temel bileşenleri 01 Ocak 2005 tarihinde işletmeye alınmıştır.

HKMO birimlerinde, internet erişimi halen Türk Telekom çözümleriyle sağlanmaktadır. Bağlantılar, ADSL, Kablo-Net ve TTNNet seçenekleriyle her birimde değişik kapasitede sürdürülmektedir. Halen özellikle ADSL bağlantılı birimlerde gün içinde sürekli kullanımda olağanüstü sorunlar yaşanmamaktadır. Örneğin ADSL (256 Kbps) aboneli olan HKMO Merkezinde HKMOBİS'in deneme kullanımına alındığı 18.11.2004 tarihinden 28.02.2005 tarihine kadar Telekom'dan kaynaklı kesinti yaşanan toplam süre 240 saati aşmamıştır. Kesinti anlarında da HKMOBİS, çevirmeli (dial-up) bağlantı ile kısıtlı da olsa kullanılmıştır.

HKMOBİS yazılımları, bildirimizin 2.3 bölümünde belirtilen çerçevede üretilmektedir. Burada anılması gereken önemli bir nokta da yazılımın, kullanıcı dostu işlevler sağlaması ve grafik, renk vb. tasarım öğelerinin kullanıcılar tarafından beğeni ile karşılanmakta oluşudur. (Şekil 2 ve 3)

Harita Kadastro Mühendisleri Odası (HKMOBİS) (/hkmobis) - MİLEBİM tarafından sağlanan Microsoft Internet Explorer

ANA SAYFA 21.03.2005 PAZARTESİ 12:14

gungor HAKAN GÜNGÖR
MERKEZ BÜRO ELEMANI

HOSGELDİNİZ
GİRİŞ SAYFASI

KALAN SÜRE: 59:46

Versiyon (v.1) Son Güncelleme (29.01.2005 17:42)

Sistemde en son 21.03.2005, 12-10-51 tarihinde işlem yaptınız!

[Şifrenizi Değiştirmek İçin Tıklayın!](#)

Son Çalıştığınız Üye Kartları:

6004	GENEL	19-03-2005 13:37:13
4207	GENEL	19-03-2005 12:56:16
200002	EĞİTİM	19-03-2005 12:48:14
6694	GENEL	16-03-2005 09:08:36
8223	GENEL	16-03-2005 09:08:20
7552	GENEL	16-03-2005 09:02:39
5849	GENEL	16-03-2005 09:02:31
8038	GENEL	16-03-2005 09:01:39
8036	NÜFUS	16-03-2005 08:59:52
8037	NÜFUS	16-03-2005 08:59:36

Son Çalıştığınız Şirket/Büro Kartları:

862	YAZILIMLARI	02-02-2005 17:51:38
1372	GENEL	29-01-2005 10:11:15
6429	İLETİŞİM	26-01-2005 16:57:49
870	İLETİŞİM	26-01-2005 11:13:09
869	GENEL	26-01-2005 11:12:16
868	GENEL	26-01-2005 11:12:15
867	GENEL	26-01-2005 11:12:13
863	GENEL	26-01-2005 11:12:09
861	GENEL	26-01-2005 11:12:01
5978	DONANIMLARI	25-01-2005 16:01:46

Ajandanız:
Ajandanızda bu güne ait kayıt yok!

İletileriniz:
Okunmamış İletiniz Yok!

Bağlı Kullanıcılar: (21.03.2005 12:11:02 itibariyle)

11:49:57	BİRSEN ÇÜM (İSTANBUL)
08:13:02	HAKAN GÜNGÖR (MERKEZ)
10:37:51	ŞEYDA IŞIK (MERKEZ)
11:07:32	ÜNSAL KANDEMİR (MERKEZ)
11:36:29	ÖZGÜR KARATAS (MERKEZ)

Şekil 2: HKMOBİS Ana sayfadaki bir görüntü

Harita Kadastro Mühendisleri Odası (HKMOBİS) (/hkmobis) - MİLEBİM tarafından sağlanan Microsoft Internet Explorer

ANA SAYFA 21.03.2005 PAZARTESİ 12:23

gungor HAKAN GÜNGÖR
MERKEZ BÜRO ELEMANI

ÜYE İŞLEMLERİ
ÜYE ARAMA

KALAN SÜRE: 59:12

Son Çalışılan Üyeler:

6004	GENEL	19-03-2005 13:37:13
4207	GENEL	19-03-2005 12:56:16
200002	EĞİTİM	19-03-2005 12:48:14
6694	GENEL	16-03-2005 09:08:36
8223	GENEL	16-03-2005 09:08:20
7552	GENEL	16-03-2005 09:02:39
5849	GENEL	16-03-2005 09:02:31
8038	GENEL	16-03-2005 09:01:39
8036	NÜFUS	16-03-2005 08:59:52
8037	NÜFUS	16-03-2005 08:59:36
8185	GENEL	16-03-2005 08:57:58
7963	GENEL	15-03-2005 11:47:51
5666	NÜFUS	14-03-2005 14:36:36
7179	GENEL	08-03-2005 13:06:13
4748	İLETİŞİM	03-03-2005 11:20:48
4948	GENEL	26-02-2005 22:34:31
7538	NÜFUS	26-02-2005 18:16:49
4749	GENEL	26-02-2005 18:11:11
4750	GENEL	26-02-2005 18:11:07
7053	GENEL	26-02-2005 18:10:12
7054	GENEL	26-02-2005 18:10:08

Çabuk Ulaş

14751

Üye Bul

Sicil No:

Adı: ONUR

Soyadı:

Şube:

İletişim İli:

☒ Faal ☐ Emekli ☐ Öğr. F ☐ İstifa ☐ Askerde ☐ Öğr. P ☐ Atıldı ☐ Yurtdışı ☐ Yab. F ☐ Vefat ☐ Adr. B. ☐ Yab. P

Bul **Temizle** **Alan Seç**

Arama Sonucu:

Sicil No:	Adı:	Soyadı:	Baba Adı:	E-posta:	Ev katı:
7177	ONUR	ALTUNAY	MEHMET İLHAMİ		
3066	ONUR	DEMİRKOL	HASAN		
3445	ONUR	DUMAN	CEMİL		
8257	ONUR	EREN	MAHMUT	onureren@yahoo.com	
5863	ONUR	GEZER	HASAN		
6240	ONUR	GÜLSEVER	ÖZGÜR		
268	ONUR	GÜRKAN	OSMAN	gurkano@boun.edu.tr	
5384	ONUR	KALYONCU	HÜDAİ		
6795	ONUR	SARAÇ	OSMAN		
7762	ONUR	TEZGİN	MAHMUT ESAT		
8253	ONUR	TOLTAY	SELMAN	otoltay@yahoo.com	
7353	ONUR	YETİZ	NURHAN		

Şekil 2: HKMOBİS Üye arama ekranından bir görüntü

Anahtar teslim projelerin, özellikle bilişim sektörü projelerinin açmazlarından olan “değişken yenilemelerinde kurum dışı bağımlılık” HKMOBİS'te en aza indirilmiştir. Şöyle ki yazılımda kullanılan seçme kutularından sabitlere kadar pek çok değer, yüklenici firmadan bağımsız biçimde değiştirilebilmekte ve silinebilmekte ayrıca yeni değerler eklenebilmektedir.

Yazılım geliştirme sürecinde tüm bileşenler için hizmete alım tarihi HKMO Yönetim Kurulu tarafından belirlenmektedir. Çalışanların rutin iş yoğunluğunu arttırmaksızın çözümseyebilecekleri bir ivme ile bileşenler aşama aşama işletmeye alınmakta ve yazılımlar geri beslemelerle kod ve arayüz anlamında geliştirilmektedir.

2.2 Kullanıcı Eğitimleri

HKMOBİS, halen, HKMO yöneticilerini ve çalışanlarını sürekli kullanıcı kabul etmektedir. Yöneticilerin sisteme katılmaları için 2005 yılı II. Yarıyılı öngörülmektedir. Özellikle otomasyon bölümündeki rutin büro işlevleri dolayısıyla, Türkiye geneline dağılmış durumdaki Şubelerimizde görevli HKMO çalışanları, 01 Ocak 2005 tarihinden başlayarak HKMOBİS'e dahil durumdadırlar.

Bilgi sistemi çalışmalarında en önemli bileşenin “kullanıcı” olduğu kabulüyle HKMOBİS için iki özel eğitim düzenlenmiş ve 28-29-30 Ekim 2004 ve 25-26 Aralık 2004 tarihlerinde HKMO'nun tüm çalışanlarını kapsayan eğitimler düzenlenmiştir. Anılan eğitimler, kapsamı ve katılım bakımından, HKMO tarihinde ilk defa tüm çalışanları da biraraya getirmiştir. Eğitimlerde kullanıcıların bilgi, birikim ve deneyimlerini ortaya koyabilecekleri paylaşım ortamı sağlanarak HKMOBİS için üretici katılımcı olmalarının önü açık tutulmuş ayrıca bilgisayar başında uygulama olanakları sağlanmıştır.

Uygulama sürecinde kullanıcı eğitimleri, HKMOBİS içinde bulunan “iletiler” işlevi kullanılarak sistem içi e-posta trafiği ile sürdürülmektedir. İleti işlevi, HKMOBİS'in en sık kullanılan bölümü olup Türkiye genelindeki çalışanlar arasında sıkı bir bağ oluşturmaktadır.

Projenin CBS hedeflerinin sağlanabilmesi bakımından HKMO'da mevcut dijital verilerin yeterli olmadığı belirlendiğinden en azından uygulamanın ilk yılı boyunca dijital veri derleme, denetleme ve yeniden işlemleri için yoğun güç harcanacağı öngörülmüş ve tüm çalışanlar tarafından veri girişinde özenli davranılması gerektiği içselleştirilmeye çalışılmıştır.

2.3 Uygulamalar

HKMOBİS uygulamaları, HKMO'nun kurumsal işleyişi çerçevesinde hem tüzesi hem de Yönetim Kurulu kararları ile sürdürülmektedir. Aşağıdaki genel ilkeler kabul edilmiş ve yazılım geliştirmede, kullanıcı eğitimlerinde ve uygulamalarda yaşama geçirilmeye çalışılmıştır.

Genel İlkeler;

HKMOBİS,

- CBS hedefindedir. Bu nedenle veri yapılandırılmalarda (numarataj vb. anlamda) uygun çözümler kullanılmaya çalışılmaktadır.
- Katkılara açıktır. Bu nedenle örgüt içi resmi görüşler çalışmalarda dikkatle incelenmekte ve ortaklaştırılarak yaşama geçirilmektedir.
- Tek sicil mantığında ilişkisel veritabanındadır. Bu nedenle veritabanı tabloları arasında dikey ve yatay bağlar kullanılmaktadır.
- Tüzeye uygun çerçevededir. Bu nedenle HKMO'nun tüzesine uygun kodlamalar yapılmaktadır.
- Uzun erimli bir projedir. HKMO, (elektronik imza vb.) tüze değişiklikleri, ekonomik koşullar vb. sağlandıkça HKMOBİS'in daha yaygın kullanımının sağlanması ve e-ödeme, GSM-SMS trafiği, e-imza başta olmak üzere yeni uygulamalara geçilmesi hedeflenmektedir.
- Geliştirilebilir yapıdadır. Yeni teknolojiler ve gereksinimler karşısında veritabanının geliştirilmesi ve zenginleştirilmesi olanaklıdır.

3. SONUÇ

HKMOBİS, 2000'li yılların başından bugüne kadar HKMO kurullarında dile getirilen Yönetim Bilgi Sistemi, bilgisayar ortamında çalışma ve arşivleme beklentileri ile başta tüm üyeler olmak üzere mesleki kamuoyunun teknolojik hizmet beklentilerini karşılamak üzere yapılandırılmaktadır.

HKMOBİS, HKMO'nun yönetici ve çalışanları tarafından geniş katılımı yürütülmekte ve KEY İnt. Hizmetleri Ltd. Şirketinin deneyimli kadroları yükleniciliğinde gerçekleştirilmektedir. 15 Eylül 2004 tarihinde yapılan sözleşme hükümlerine göre HKMOBİS, 01 Ocak 2006 tarihine kadar temel yapısı tamamlanarak kullanıcı beklentilerini en üst düzeyde karşılayacak biçimde teslim edilecek daha sonra da bakım ve geliştirme evreleri yaşama geçirilecektir.

HKMOBİS, yazılım için 12.000 (onikibin) YTL kurulum gideri ile aynı amaçla uygulanan benzer projelere göre son derece ekonomik bir çözümdür. İnternet ortamındaki merkezi veritabanı dolayısıyla yıllık işletme giderlerinin de benzerlerine göre çok düşük kalacağı açıktır. Son kullanıcılar açısından yüksek teknolojiye dolayısıyla pahalı bilgisayar donanımı bağımlılığı yok denecek düzeydedir. Ayrıca HKMO birimlerinde internet üzerinden iletişim olanağı sağlaması sayesinde de birimlerarası iletişim giderlerinde gittikçe daha büyük oranlarda düşüş sağlanmaktadır.

HKMOBİS, özellikle kullanıcı yetki dağıtımları ile raporlama ve istatistikleme uygulamaları bakımından kolay kullanılır ve son derece güvenilir, hızlı ve etkin çözümler sağlamaktadır.

HKMO, bugüne kadar oluşturulan örgütsel birikim ve deneyimleri ışığında yoğun emeklerle sürdürülen hizmetlerin HKMOBİS ile daha kapsamlı ve daha nitelikli çözümlere kavuşacağını tasarlamaktadır. TMMOB bileşeni Odalar tarafından kullanılan bilgisayar yazılımları ve otomasyon projeleri çerçevesindeki ideal örneklerden birisinin HKMOBİS olacağı ümit edilmektedir.

HKMO, 2006 yılında HKMOBİS'in tüm bileşenlerinin işletmede olmasını ve başta Oda kurullarında görevli üyeleri olmak üzere ilgililerin sistemde kullanıcı işlevlerinden yararlanabilmelerini hedeflemektedir. Ayrıca, 2007 yılında düzenlenmesi beklenen 11. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayımızda HKMOBİS konusunda güncel bilgilerin mesleki kamuoyuna duyurulmasından kıvanç duyulacaktır.

TEŞEKKÜR

39. Dönem Yönetim Kurulu, evrensel insani değerlerin yıpratılmaya ve emek hareketinin geriletmeye çalışıldığı günümüzde, kısıtlı kaynaklarla üretim yapan meslek odamızın, daha etkin, verimli ve kamuoyu ile etkileşimli çalışabilmesinin önünü açacak bu projenin, HKMO'nun kuruluşunun 50. yılında yaşama geçirilmiş olması dolayısıyla HKMOBİS için emek ve katkı sağlayan bütün üyelerimize, çalışanlara ve örgüt dışından katılımcılara teşekkür eder.

KAYNAKLAR

HKMO rapor, 1994, 33. Dönem Çalışma Raporu, Sf. 28

HKMO evrak, 2002-2004 giden belgeler arşivi (ve ilgili yanıtları)

a) 30.07.2002 tarih ve 1/G99-1519 sayılı yazı	b) 20.02.2004 tarih ve 1/G99-315 sayılı yazı
c) 17/09/2004 tarih ve 1/G99-2538 sayılı yazı	d) 08.10.2004 tarih ve 1/G99-2624 sayılı yazı
e) 15.10.2004 tarih ve 1/G99-2662 sayılı yazı	f) 22/10/2004 tarih ve 1/G99-2702 sayılı yazı
g) 12/11/2004 tarih ve 1/G99-2797 sayılı yazı	h) 03/12/2004 tarih ve 1/G99-2897 sayılı yazı
ı) 28/01/2005 tarih ve 1/G99-126 sayılı yazı	i) 07/02/2005 tarih ve 1/G99-198 sayılı yazı

Alkış Z., Bayram B., Batuk F.G., Gümüşay M.Ü., Alkış A. 2003, e-devlet, 9. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı, 31 Mart-04 Nisan 2003, Ankara, Türkiye

URL 1, Elektrik Mühendisleri Odası sitesi, emo dergi yazısı, <http://e-dergi.emo.org.tr/index.php?yazi=8&y=2002&s=4>, 11Ağustos2004

URL 2, Telepati Dergisi sitesi, Telekom Yön. Kurulu Başkanı ile söyleşi, <http://www.telepati.com/mart05/konu4.htm>

URL 3, NETCRAFT sitesi, ölçme sonuçları, http://news.netcraft.com/archives/web_server_survey.html, 10Mart2005.